

POSTANOWIENIE

12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 12 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku D. B.
z udziałem G. B.
o podział majątku wspólnego,
na skutek skargi kasacyjnej G.B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu
z 18 marca 2022 r., II Ca 945/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika G.B. od postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II Ca 945/20 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

W pierwszej kolejności skarżący powołał się na przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wywodząc ją z naruszenia: 1) art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. na skutek braku odniesienia się do części zarzutów apelacyjnych, jak zarzut przedawnienia roszczenia o dywidendy za lata 2005-2006 oraz zarzut braku nabycia udziałów do majątku wspólnego, a co do części innych ograniczając się do skwitowania, że go nie podziela - bez dalszego wyjaśnienia, z jakich powodów - chodzi o zarzut naruszenia art. 5 k.c.; 2) art. 118 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c. i art. 117 k.c. oraz w zw. z art. 455 k.c. przez nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczeń wnioskodawczyni o zwrot połowy dywidendy za lata 2005-2006, w sytuacji gdy przed wytoczeniem sprawy upłynął 10 - letni termin przedawnienia; 3) art. 350 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

oraz w zw. z art. 523 k.p.c. przez sprostowanie merytorycznej treści orzeczenia w zakresie wysokości spłaty.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Jeżeli chodzi o postanowienie Sądu odwoławczego prostujące, na wniosek wnioskodawczyni D.B., orzeczenie co do istoty sprawy w zakresie wysokości dopłaty w związku z uznaniem, iż popełniona została oczywista omyłka rachunkowa (skarżący wniósł o rozpoznanie prawidłowości sprostowania w związku z jego niezaskarżalnością k. 583), to brak jest podstaw do uznania, iż Sąd odwoławczy wykroczył poza granice wyznaczone art. 350 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. Sprostowanie służy przywróceniu - poza środkami zaskarżenia i odwoławczymi - rzeczywistej woli składu orzekającego, o ile zachodzi niezgodność między rzeczywistą wolą i wiedzą a ich wyrażeniem na piśmie. Z tego względu mówi się o błędzie logicznym (*fallacia expressionis*). Omyłka rachunkowa oznacza błąd w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu, czyli w zakresie wszelkich działań matematycznych, przede wszystkim arytmetycznych (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z 21 czerwca 1967 r., II CZ 48/67, OSNCP 1968, nr 1, poz. 10 oraz z

30 sierpnia 1972 r., I PZ 40/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 87). W niniejszej sprawie przedmiotem sprostowania była właśnie tego rodzaju omyłka rachunkowa wywołana błędem popełnionym w działaniach arytmetycznych (jako wyniku dodawania wartości składników majątkowych, dzielenia, a następnie odejmowania) przy określeniu wysokości należnej uczestnikowi dopłaty (k. 554). Wartość całego majątku wspólnego, przy równych udziałach, wyniosła: 150 000 zł (lokal) + 807 627,20 zł (480 udziałów po 1 681,78 zł każdy k. 470) = 957 254, 40 zł (pkt 1 lit a i b zaskarżonego postanowienia): 2 = 478 627,20 zł. Wnioskodawczynie otrzymała lokal (150 000 zł) oraz 218 udziałów (366 628,04 zł) i równowartość 22 udziałów (36 999,16 zł) z 43 udziałów zbytych przez uczestnika bez zgody wnioskodawczynie (pkt 3 zaskarżonego orzeczenia). W takiej sytuacji, jeśli uczestnik otrzymał 219 udziałów oraz uzyskał cenę z tytułu zbycia 43 udziałów, to przy sumie tych udziałów (262) po 1 681,78 zł uzyskana ostatecznie wartość majątkowa wyniosła 440 626,36 zł, a zatem różnica pomiędzy tą kwotą a wartością jego udziału w majątku wspólnym (478 627,20 zł) wynosi 38 000, 84 zł.

W obowiązującym modelu apelacji pełnej rola sądu drugiej instancji nie ogranicza się jedynie do samego aktu kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia. Celem postępowania apelacyjnego jest bowiem ponowne i wszechstronne merytoryczne rozpoznanie sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., IV CZ 10/17, nie publ.). W orzecznictwie ukształtował się pogląd, że art. 378 § 1 k.p.c. nakłada na sąd drugiej instancji obowiązek ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji, co oznacza nakaz wzięcia pod uwagę wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Granice apelacji wyznaczają ramy, w których sąd drugiej instancji powinien rozpoznać sprawę na skutek jej wniesienia. Określają je sformułowane w apelacji zarzuty i wnioski, które implikują zakres zaskarżenia, a w konsekwencji kognicję sądu apelacyjnego. Ponadto sąd drugiej instancji w ramach ustalonego stanu faktycznego stosuje z urzędu prawo materialne i co najistotniejsze sąd odwoławczy jest związany jedynie zarzutami naruszenia prawa procesowego (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). W związku z tym, że sąd drugiej instancji nie jest związany zarzutami naruszenia prawa materialnego powinien też rozpoznając

apelację odnieść się do wszystkich tych zdarzeń i zarzutów zgłoszonych w postępowaniu apelacyjnym, które mogły spowodować skutki materialno-prawne (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2015 r., III CSK 401/14, nie publ., wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 r., II CSK 314/11, nie publ. oraz dnia 7 listopada 2013 r., V CSK 550/12, nie publ.).

Z kolei przepis art. 382 k.p.c. określa podstawę merytorycznego orzekania przez Sąd drugiej instancji, która obejmuje materiał dowodowy zebrany przez sąd pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Uregulowanie to nakłada na sąd drugiej instancji obowiązek dokonania ponownie własnych ustaleń, które mogą obejmować ustalenia sądu pierwszej instancji przyjęte za własne albo różnić się od tych już poczynionych, a następnie poddania ich ocenie pod kątem prawa materialnego. Sąd drugiej może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania orzeczenia co do istoty sprawy sądu pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, uzasadniając odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124).

W orzecznictwie zostało również wyjaśnione, że naruszenie przez sąd drugiej instancji art. 328 § 2 k.p.c. (obecnie art. 327¹ § 1 k.p.c. i art. 387 § 2¹ k.p.c.) w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. może wyjątkowo stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną wtedy, gdy wskutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej. Zatem nie każde uchybienie w zakresie konstrukcji uzasadnienia sądu drugiej instancji może stanowić podstawę dla skutecznego podniesienia zarzutu kasacyjnego, lecz tylko takie, które uniemożliwia Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie kontroli prawidłowości orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005 r., IV CK 122/05 nie publ., z dnia 28 listopada 2007 r., V CSK 288/07, nie publ., z dnia 21 lutego 2008 r., III CSK 264/07, OSNC - ZD 2008 Nr D, poz. 118, postanowienie z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 654/14, nie publ.).

Zgodnie z obowiązującym od 7 listopada 2019 r. art. 387 § 2¹ pkt 1) i 2) k.p.c. w uzasadnieniu sądu drugiej instancji wskazanie podstawy faktycznej

rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia prawa procesowego trzeba mieć na uwadze, że skarżący powołując się na tego rodzaju uchybienia powinien zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. wykazać, że mogły one mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wprawdzie Sąd drugiej instancji nie odniósł się w ogóle do podniesionego przez uczestnika zarzutu przedawnienia roszczeń o wypłatę dywidendy za lata 2005-2006, w sytuacji gdy wniosek o podział majątku wspólnego wnioskodawczynie złożyła w czerwcu 2017 r., ale z akt sprawy wynika, że przed wniesieniem tego wniosku we wrześniu 2016 r. wnioskodawczynie i uczestnik prowadzili rozmowy w kwestii sposobu podziału majątku wspólnego, w ramach których uczestnik zgodził się na zapłatę kwoty odpowiadającej udziałowi wnioskodawczynie w pobranych przez uczestnika dywidendach m.in. za lata 2005-2006 (k. 22 i n.; połowa z kwot: 12 960 zł za 2005 r. i 15 552 zł za 2006 r. k. 27). Takie zachowanie uczestnika należy traktować jako uznanie roszczenia wnioskodawczynie w spornym zakresie, tj. za 2006 r. (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) i za 2005 r. (art. 117 § 2 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 2 k.c.; zob. też wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1975 r., I PRN 32/75, OSPIKA z 1976 r., z. 9, poz. 168 oraz z dnia 3 lipca 1997 r., I CRN 186/97, niepubl.).

W odniesieniu do zarzutu apelacyjnego naruszenia art. 5 k.c. Sąd Okręgowy zajął stanowisko dzieląc w tej materii wywody Sądu pierwszej instancji, co jest

dopuszczalne w świetle przytoczonego wyżej art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. (zob. też art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1469 ze zm.). Sąd odwoławczy odniósł się także do zarzutu uczestnika, iż nabycie udziałów w spółce kapitałowej nie nastąpiło do majątku wspólnego. Należy mieć na uwadze wynikające z art. 31 k.r.o. domniemanie przynależności do majątku wspólnego przedmiotów majątkowych nabytych w trakcie trwania małżeństwa i dotyczy to także udziałów w spółce z o.o. nabytych tylko przez jednego z małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2019 r., V CSK 109/18)

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

W ocenie skarżącego w sprawie zachodzi konieczność wyjaśnienia: a) na tle art. 5 k.c., czy należy uznać za sprzeczne z zasadami słuszności (zasadami współżycia społecznego) przyznanie równych udziałów obojgu byłym małżonkom w pożytkach z prawa majątkowego (oraz w samym prawie majątkowym) w sytuacji, w której wkład z majątku wspólnego na zakup tego składnika majątku (np. udziałów w spółce) był niewspółmiernie mały w porównaniu do jego wartości z chwili dokonywania podziału majątku, a jednocześnie wartość tego składnika, przeciętna w chwili ustania wspólności małżeńskiej, uległa właśnie od tego momentu wielokrotnemu wzrostowi przy istotnym współudziale jednego z byłych małżonków (który wcześniej zakupił ten składnik majątku), a bez udziału drugiego z małżonków, który po rozwodzie nie przejawiał zainteresowania tym składnikiem i go nie posiadał

i tym samym nie powinny być uznane za korzystanie z prawa podmiotowego oraz nie powinny korzystać z ochrony prawnej, czy też takie roszczenia dotyczące zarówno rozliczenia majątku wspólnego, jak i pożytków z tego prawa nie naruszają zasad słuszności i nie ma przeszkód prawnych do orzekania o podziale majątku i roszczeniach uzupełniających zgodnie z ogólnymi zasadami; b) na tle stosowania art. 211 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.o. w zw. z art. 623 k.p.c., art. 688 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c. dotyczące stwierdzenia: czy w sytuacji, w której podział majątku obejmuje przedmioty przyznane w całości na własność jednemu ze współwłaścicielowi, a inny podlega podziałowi fizycznemu i może być on podzielony w dowolnych proporcjach (jak np. udziały lub akcje w spółkach kapitałowych), podział fizyczny rzeczy dzielonej powinien być dokonany zawsze w proporcji do wielkości udziałów w majątku wspólnym (czyli co do zasady po połowie), czy też ze względu na to, że podziałowi podlega majątek jako całość składająca się z wielu rzeczy - podział rzeczy dzielonej zgodnie z art. 211 k.c. w zw. z art. 623 k.p.c. powinien uwzględniać wartość przyznanych już na rzecz strony innych składników majątkowych w ten sposób, żeby dążyć do przyznania uczestnikom składników majątkowych o wartości równej (lub możliwie zbliżonej), nawet jeśli będzie to wymagało podziału fizycznego poszczególnych rzeczy według proporcji nie odpowiadających udziałowi obu stron w majątku wspólnym; c) na tle stosowania art. 206 k.c. i art. 207 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c., czy do podziału poszczególnych składników wchodzących w skład majątku wspólnego małżeńskiego (lub wchodzących w skład spadku), będących podziałem do używania poszczególnych rzeczy z wyłączeniem pozostałych współwłaścicieli, znajdują odpowiednie zastosowanie reguły dotyczące podziału *quoad usum* rzeczy, i czy w takiej sytuacji pożytki z rzeczy posiadanej z wyłączeniem drugiego współwłaściciela powinny przysługiwać co do zasady tylko współwłaścicielowi, który wyłącznie używa rzeczy, czyli czy w takiej sytuacji powinno dojść do wyłączenia ogólnej reguły art. 207 k.c., czy też podział *quoad usum* dotyczy wyłącznie podziału do używania jednej rzeczy i używanie na podstawie porozumienia wyłącznie przez jedną osobę poszczególnych rzeczy nie stanowi wystarczającej podstawy do pozbawienia odpowiedniej części pożytków z tej rzeczy również drugiego ze współwłaścicieli; d) na tle stosowania art. 353¹ k.c., w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c., czy

o charakterze czynności jako powierniczej (w szczególności jeśli chodzi o zarząd powierniczy decyduje cel polegający w szczególności na nie ujawnianiu faktycznego właściciela rzeczy lub prawa oraz zachowaniu anonimowości wobec innych uczestników obrotu gospodarczego, czy też o charakterze powierniczym umowy (powierniczym przeniesieniu własności) decyduje przede wszystkim przejściowy charakter przeniesienia własności rzeczy lub prawa, zastrzeżenie warunku powrotnego przejścia własności rzeczy w przypadku zajścia konkretnych przesłanek, wykluczenie możliwości swobodnego obrotu rzeczą przez powiernika i powiązanie przeniesienia własności i powierzenia rzeczy powiernikowi z konkretną sytuacją i celem wskazanym przez strony, którym nie musi być zachowanie anonimowości przez powierzającego; to zagadnienie wiąże się z wyjaśnieniem na gruncie art. 31 § 1 k.r.o., czy rzecz nabyta przez małżonka w drodze czynności powierniczej wchodzi do majątku wspólnego, czy też ze względu na charakter czynności fiducjarnej nie staje się składnikiem majątku wspólnego.

Przepis art. 5 k.c. nie daje podstawy do oceny pod określonym kątem widzenia przepisów obowiązującego prawa i dokonywania z powołaniem się na jego treść jakiejś generalnej korekty obowiązującego porządku prawnego w sferze prawa cywilnego i rodzinnego. Nie ma on też charakteru normy mogącej służyć derogowaniu lub modyfikowaniu przepisów obowiązującego prawa (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z 5 maja 1964 r., I PR 159/64, OSN 1965, nr 1, poz. 19 i z 8 września 1964 r., III PR 82/63, OSN 1965, nr 2 poz. 36). Artykuł 5 k.c. nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy sam ustawodawca co do niektórych stanów faktycznych określa, kiedy czynienie użytku ze swego prawa może być przez wzgląd na zasady współżycia społecznego pozbawione ochrony prawnej (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 17 września 1969 r., III CRN 310/69, OSPiKA 1970, z. 9, poz. 192). Przepis ten nie może być też źródłem powstawania praw podmiotowych i nie może stanowić samodzielnej podstawy powództwa (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1970 r., II CR 609/69, OSPiKA 1970, z. 12, poz. 250).

W związku z powyższym art. 5 k.c. nie może stanowić samodzielnej podstawy do modyfikowania udziałów byłych małżonków w określonych składnikach, po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. W takiej sytuacji do

wspólności prawa mają zastosowanie reguły określone w art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. oraz art. 195 i n. k.c., w szczególności art. 207 k.c. Oczywistym jest, że współwłaściciel rzeczy może dochodzić w stosunku do innego współwłaściciela rozliczenia poczynionych na tę rzecz nakładów. Należy jednak zauważyć, że jak wynika z podstawy faktycznej rozstrzygnięcia podwyższanie kapitału zakładowego spółki z o.o. było finansowane z kapitału zapasowego tej spółki, na poczet którego środki finansowe pochodziły z podziału części zysku wypracowanego przez tą spółkę.

Nie zachodzi potrzeba udzielenia odpowiedzi na drugie ze sformułowanych zagadnień, bowiem skarżący nie uwzględnia, że nie żądał podziału fizycznego lokalu, natomiast wnioskodawczyni, której przypadł ten lokal, domagała się przyznania jej połowy udziałów w sp. z o.o. Zważywszy jednak na okoliczność, że uczestnik zbył część udziałów (43 z 480) wnioskodawczyni otrzymała 218 udziałów, zaś uczestnik 219 (plus zbyte 43). Ostatecznie więc dopłata na rzecz uczestnika wyniosła 38 000 zł, co stanowi ok. 8 % wartości należnego mu udziału (478 627,20 zł), a zatem w ok. 92% jego udział w dzielonym majątku wspólnym został wyczerpany w naturze.

Kwestia związana z eksponowanym przez skarżącego podziałem *quoad usum* została sformułowana w oderwaniu od stanu faktycznego sprawy, a w szczególności zachowania samego uczestnika, który przed wszczęciem postępowania o podział majątku wspólnego w ramach negocjacji z wnioskodawczynią wymieniał jako składnik majątku wspólnego udiały w sp. z o.o. oraz uwzględniał rozliczenia z tytułu dywidendy (k. 26-27).

Treść umowy, na podstawie której uczestnik nabył sporne udiały w sp. z o.o., nie pozwala na przypisania jej charakteru powierniczego. Wejście do majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika tych udziału było skutkiem nabycia ich przez uczestnika w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej i nastąpiło z mocy prawa. Dlatego też bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje czwarte zagadnienie prawne.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. a o kosztach

postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 8, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1800 ze zm.)

[SOP]

[as]